

zamýšlené krycí koupě mělo povahu pohružky do budoucnosti. Zde však, kde nebylo třeba poskytnouti lhůty k dodatečnému plnění, když žalovaný odepřel již plnění, nebylo by mělo žádného významu, kdyby byla žalobkyně napřed oznámila, že se bude krýtí a teprve po té provedla krycí koupi, naopak jednala vzhledem k nespornému stoupání cen sena v kritické době v zájmu žalovaného, když se kryla co nejrychleji. Jakožto oznámení dle čl. 356 obch. zák. přichází v úvahu jen dopis ze dne 6. srpna 1921 a proto nesejde na obsahu dopisu ze dne 30. července 1921. Nelze tedy duvodně pochybovati o tom, že žalovaný jest povinen, by žalobkyni nahradil škodu, která této vzešla nedodáním sena. Odůvodněna však jest dovolatelova výtka, že odvolací soud uznal přes jeho odpor krycí kupní cenu 250 Kč za 1 q sena bez důkazu za přiměřenou (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 1762.

Při výměře bolestného jsou rozhodujícími jediné intenzita a trvání bolesti. Smrtelný výsledek nepřichází tu v úvahu.

Žalobci nelze přisouditi všechny útraty, zaviselo-li sice určení výše pohledávky na posudku znaleckém, byl-li však žalobcem požadován peníz zřejmě přemrštěný.

(Rozh. ze dne 4. července 1922, Rv II 228/22.)

Žalobce byl přejet automobilem žalované a smrtelně zraněn, takže zranění za tři dny podlehl. Žalobě jeho (pozůstalosti) o náhradu škody vyhověno bylo co do důvodu třemi čtvrtinami, v konečném rozsudku nároku o přiznání bolestného 50.000 K vyhověl první soud penízem 22.500 K, jež odvolací soud snížil na 15.000 K. Důvody: Odvolací soud na základě zjištění, která prvý soud provedl a která odvoláním vůbec nebyla napadena, připojuje se k odvolatelovu názoru, že ocenění celkových bolestí žalobcových na 50.000 Kč jest příliš vysoké. Bolestné jest odškodnění za utrpěné bolesti, a nelze při jeho stanovení přihlížeti k okolnosti, že poranění mělo za následek smrt. To plyne ze srovnání přesného znění §§ 1325 a 1327 obč. zák. Nelze proto v tomto případě přiřknouti žalobci, třebaš následkem poranění za tři dny zemřel, na bolestném více než by mu bylo možno přisouditi, kdyby při stejném úrazu a stejných bolestech byl se po 3 dnech úplně uzdravil a žádných bolestí již necítil. Že při takovém stavu věci by bylo bolestné 50.000 Kč nepoměrně vysoké, plyne již z toho, že při takovém odhadu bolestí 3 dny trvajících by při delším trvání jejich se došlo k obnosům, jichž přemrštěnost by do očí bila. Odvolací soud přihlížeje jednak ku velikosti utrpěného úrazu a ku lékaři dosvědčené intenzitě a nepřetržitosti bolestí ve třech následujících dnech, jednak ku nynějšímu znehodnocení peněz, uznal dle § 273 c. ř. s. obnos 20.000 Kč jako celkové bolestné za přiměřený a přisoudil žalobci podle mezitímního rozsudku tři čtvrtiny tohoto obnosu tedy 15.000 Kč.

Nejvyšší soud k odvolání žalované snížil bolestné na 4.500 Kč a zrušil navzájem útraty dovolacího řízení.

D ů v o d y:

Dle výpovědi znalců byly bolesti žalobce, jenž třetí den po úraze zemřel, intenzivní a stejnoměrně při každém dechu se opakující, poněvadž žebra a plíce byly poraněny, jen v posledních hodinách následkem agonie mohla býti apercepce bolesti slabší. Intensita a trvání bolesti jest jediňe rozhodující při vyměření bolestného. Nejvyšší soud shledává vzhledem k výpovědi znalců přiměřeno 2.000 Kč za jeden den, z čehož podle mezitímního rozsudku přísluší žalobci $\frac{3}{4}$, tedy 1.500 Kč, úhrnem za všechny tři dny tedy 4.500 Kč, a to podstatně v základě týchž úvah, jež uvádí odvolací soud a na něž se proto odkazuje. Dle § 43 odstavec druhý c. ř. s. mohou žalobci přisouzeny býti i při úspěchu pouze částečném všechny útraty sporu a proto dle § 50 c. ř. s. také všechny útraty dovolacího řízení, závisela-li výše pohledávky od znaleckého vyšetření neb od uvážení soudcovského, což zde dopadá. Avšak přisouzení to předpokládá, že žádaný obnos nebyl patrně přemrštěný, nýbrž že se pohyboval v mezích diskutability. Chybí-li tato podmínka, nemohou přisouzeny býti útraty všechny, nýbrž dle rozličnosti případu buď jen část nebo nic, nebo může žalobce dokonce sám odsouzen býti, by hradil část útrat nebo celé odpůrci. V tomto případě shledává dovolací soud přiměřený stav věci, aby útraty dovolacího řízení byly navzájem zrušeny.

Čís. 1763.

Smlouvu pachtovní lze sjednati též tak, že se pachtovné určí cenou určitého množství obilí, jakou bude mít v čase splatnosti pachtovného.

(Rozh. ze dne 4. července 1922, Rv II 236/22.)

Pachtovní smlouvou ze dne 18. března 1921 najal žalovaný Tomáš K. mladší od žalobce usedlost s obytnými a hospodářskými budovami a pozemky, připsanými k této usedlosti na šest let a to od 1. dubna 1921, do konce března 1927. Pachtovné na rok záleželo kromě naturálních dávek v takovém peněžním obnosu v československé měně, který se rovná obecné (tržní) hodnotě 61 q 10 kg žita prvotřídní jakosti, a mělo se platiti ve lhůtách měsíčních, a to posledního toho kterého měsíce a v obecné hodnotě toho kterého dne splatnosti. Ježto žalovaný Tomáš K. ml. nezaplatil v penězích umluveného pachtovného ze měsíc červenec — listopad 1921, domáhal se ho propachtovatel na pachtýři a jeho otcí jako ručiteli žalobou, již procesní soud první stolice vyhověl a uvedl mimo jiné v důvodech: Námitce žalovaných, opírající se o ustanovení § 879 čís. 4 obč. zák., že žalobce využil nezkušenosti Tomáše K-a ml. a dal si slíbiti a poskytnouti majetkovou hodnotu, jež jest s jeho plněním v nápadném nepoměru, nutno upřítí oprávnění. Vždyť, jak zjištěno, smlouva byla uzavřena na podnět Tomáše K-a ml., který přinesl si téměř úplný náčrtek smlouvy do notářské kanceláře a vtiskl tedy sám konečnému vyhotovení smlouvy obsah a také nedělal dojem nezkušeného, takže lze právem od něho očekávati, že měl, zejména byl-li, uzavíraje smlouvu, téměř 24 let stár, potřebné normální schopnosti usuzovací a že